

«Адамның үйлесімді дамуының ұлттық институты» КЕАҚ ғылыми-әдістемелік кеңесінің
шешімімен бекітілген
2023 жылдың «15» тамызындағы № 3 хаттамасы

**Әдістемелік ұсынымдар
ата-аналарды педагогикалық қолдау бойынша
орта білім беру ұйымдарында балаларды тәрбиелеу мен дамытуда**

1 тарау. Жалпы ережелер

1. Осы ата – аналарды немесе заңды өкілдерді (бұдан әрі – ата-аналар) орта білім беру ұйымдарында балаларды тәрбиелеуде және дамытуда педагогикалық қолдау жөніндегі әдістемелік ұсынымдар (бұдан әрі – әдістемелік ұсынымдар) мектептің ата-аналармен балаларды оқыту және тәрбиелеу, сондай-ақ ата-аналарда жағымды мәдениетті дамыту мәселелері бойынша өзара іс-қимылын күшейту мақсатында әзірленді.

2. Ата-аналарды педагогикалық қолдаудың міндеттері:

1) балалардың әл-ауқатын қамтамасыз ету үшін ата-аналардың педагогикалық мәдениетін, психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік құзыреттерін дамыту үшін ата-аналарға жүйелі педагогикалық қолдау көрсетуді ұйымдастыру;

2) орта білім беру ұйымы мен отбасы арасындағы балаларды тәрбиелеу мен дамытудағы өзара іс-қимылды нығайту;

3) балаларды тәрбиелеу және дамыту үшін ата-аналардың жауапкершілігін арттыру.

**2 тарау. Ата-аналарды педагогикалық қолдауды ұйымдастыру тәртібі
балаларды тәрбиелеу мен дамытуда**

1. Орта білім беру ұйымдарында ата-аналарды педагогикалық қолдау жөніндегі қызметті ұйымдастыруды ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы (бұдан әрі – Орталық) мынадай тәртіппен жүзеге асырады:

1) орта білім беру ұйымы басшысының ата-аналарды балаларды тәрбиелеу мен дамытуда педагогикалық қолдауды ұйымдастыру туралы бұйрық шығаруы;

2) орталықтың қызметін ұйымдастыруды басшының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары жүзеге асырады, ол:

- мектеп-ата-ана қарым-қатынасының жаңа нысандарын, мектеп пен отбасының толық өзара іс-қимылын қамтамасыз етеді;

- сынып жетекшілерінің, педагог-психологтардың, әлеуметтік педагогтардың және қосымша білім беру педагогтерінің мектеп-ата-ана қарым-қатынастарының жаңа нысандарын іске асыру және мектеп пен отбасының толық өзара іс-қимылы бойынша қызметін жоспарлауды және бақылауды жүзеге асырады;

- мектеп-ата-ана қатынастарының жаңа нысандарын жоспарлау кезінде осы әдістемелік ұсынымдарға 1 – қосымшада баяндалған ата-аналар үшін

- ұсынылатын сабақ бағдарламасын (бұдан әрі-бағдарлама) басшылыққа алады;
 - оқу жылына ұсынылған бағдарламаға сәйкес сабақ кестесін жасайды;
- 3) ата-аналарға педагогикалық қолдауды "ата-аналарға психологиялық-педагогикалық білім берудің ғылыми-әдістемелік негіздері" біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы бойынша оқудан өткен сынып жетекшілері, педагог-психологтар, әлеуметтік педагогтер, қосымша білім беру педагогтері жүзеге асырады;
 - 4) ата-аналардың сұрауын ескере отырып, ұсынылатын бағдарламаның 30% - на дейінгі көлемде сабақтардың тақырыптарын дербес анықтауға жол беріледі.
 - 5) ата-аналар үшін Бағдарламаға зорлық-зомбылықты, жыныстық бұрмалануларды, дәстүрлі отбасылық құндылықтарды бұзатын өзге де құбылыстарды насихаттауға бағытталған Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынған тақырыптарды енгізуге жол берілмейді.
2. Орталық қызметін практикалық іске асыру үшін орта білім беру ұйымдарына:
- 1) сауалнама, сұхбат немесе сұрау салу арқылы ата-аналардың психологиялық-педагогикалық қолдау жөніндегі қажеттіліктерін зерделеуге;
 - 2) ата-аналарды педагогикалық қолдау туралы хабардар етуге, сабаққа қатысушылардың тізімін жасауға;
 - 3) ата-аналарды педагогикалық қолдауды жүзеге асыратын педагогтерді оқытуды ұйымдастыруға;
 - 4) ата-аналарды педагогикалық қолдау бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстарға мониторинг жүргізу;
 - 5) ата-аналардың педагогикалық қолдауға қанағаттану деңгейін анықтау бойынша жылына бір рет сауалнама жүргізуге;
 - 6) Бұқаралық ақпарат құралдарында және әлеуметтік желілерде өткізілетін іс-шараларды жария етуге міндетті.
3. Интернет-ресурс болған жағдайда орта білім беру ұйымдарына "ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы" бөлімін құру ұсынылады, онда:
- 1) ата-аналарды педагогикалық қолдау жөніндегі жұмыс туралы ақпарат;
 - 2) сабақ кестесі;
 - 3) ата-аналарға көмектесетін әдістемелік материал;
 - 4) «Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы» цифрлық платформасына сілтеме.

3-тарау. Балаларды тәрбиелеу мен дамытуда ата-аналарды педагогикалық қолдаудың мазмұны, сабақтар мен әлеуметтік әріптестік нысандары

1. Сабақтардың мазмұны балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес балалардың әл-ауқаты контекстінде орта білім беру ұйымдарындағы және Ұлттық құндылықтардағы «Бірыңғай тәрбие бағдарламасы» негізінде негізделеді.
2. Педагогикалық қолдау 11-сынып оқушыларының ата аналарына арналған сабақтар бағдарламасы негізінде жүзеге асырылады;
3. Ата-аналармен кездесу, сабақ бағдарламасының мазмұнымен танысу 15 қыркүйекке дейін жүргізіледі.

4. Педагогикалық қолдау бағдарламасы жылына сегіз сабақты қамтиды.
5. Сабақтар онлайн және офлайн режимде, түрлі нысандарды (семинар-практикумдар, тренингтер, іскерлік ойындар, пікірталастар, талқылаулар), оның ішінде Цифрлық ресурстарды пайдалана отырып өткізілуі мүмкін.
6. Ата-аналарды педагогикалық қолдау үшін қосымша мынадай іс-шаралар ұсынылады: «Даналық мектебі» клубы, ата-аналар оқулары, конференциялар, Ашық есік күндері, ата-аналар апталары, форумдар, ата-аналар мен балалардың қатысуымен шығармашылық, спорттық, мәдени іс-шаралар, мысалы, марафондар, жәрмеңкелер, көрмелер, концерттер, театр қойылымдары жорықтар, экскурсиялар және акциялар.
7. Ата-аналармен қолдау және өзара іс-қимыл жасау үшін «Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығы» цифрлық платформасын пайдалану ұсынылады, онда сабақтар бағдарламалары, бейне-дәрістер, бейне-ұсыныстар, бейне-жағдайлар, сұхбаттар, тақырыптық вебинарлар, ресурстардың электрондық каталогы, психологтың кеңестері, тесттер, сауалнамалар, жадынамалар, нұсқаулықтар, чек бөлімдері бойынша тақырыптық ақпарат қамтылады- парақтар, плакаттар.

4-тарау. Орталық қызметін үйлестіру

1. Облыстың және Республикалық маңызы бар қалалардың білім басқармаларына:
 - 1) ата-аналарды педагогикалық қолдау жөніндегі қызметті үйлестіру;
 - 2) орта білім беру ұйымдарында орталықтардың қызметін ұйымдастыруға жауапты маман айқындалсын;
 - 3) ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) білім беруді басқару органдары, оқу-әдістемелік орталықтар, білім беру ұйымдары арасындағы өзара іс-қимылды қамтамасыз етуге;
 - 4) ата-аналарды педагогикалық қолдау жөніндегі қызметке мониторинг жүргізу;
 - 5) жүргізіліп жатқан жұмыс туралы ақпаратты Қазақстан Республикасының Білім министрлігіне беруге міндетті;
 - 6) ата-аналарды педагогикалық қолдау жөніндегі қызметті бұқаралық ақпарат құралдарында және әлеуметтік желілерде жария етуге міндетті.
 2. Аудандар мен қалалардың білім бөлімдеріне ұсынылады:
 - 1) орталықтардың қызметін іске асыруда орта білім беру ұйымдарына жәрдем көрсетуге;
 - 2) орта білім беру ұйымдарында орталықтардың қызметін ұйымдастыруға жауапты маман айқындалсын;
 - 3) Облыстың білім басқармасына жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы ақпарат беруге;
 - 4) ата-аналарды педагогикалық қолдау жөніндегі қызметті бұқаралық ақпарат құралдарында және әлеуметтік желілерде жария етуге міндетті.
-